

Kirje

11.11.2025

VN/2628/2025

VN/2628/2025-OKM-59

Jakelussa mainittu

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto, HE 131/2025 Alkoholilaki

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää sote- valiokuntaa mahdollisuudesta lausua HE 131/2025 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta <https://www.eduskunta.fi/pdf/HE+131/2025>. Lausuntonaan opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa seuraavaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että hallituksen esitys alkoholilain muuttamisesta on kokonaisuutena tarkoituksenmukainen ja oikeasuuntainen. Esitykseen liittyy kuitenkin haasteita

Opetus- ja kulttuuriministeriö viittaa lausuntoonsa VN/1531/2024 ja kiinnittää huomiota erityisesti HE:n 58 pykälään alkoholin toimitusta koskevaan toimituspassiin.

Toimituspassikokeen järjestämisen tulisi olla ammatillisen koulutuksen järjestäjille ja ammattikorkeakouluille vapaaehtoinen tehtävä, jonka hakemisesta ne itse päättävät.

On tärkeää arvioida, syntyykö alkoholin toimittajan pätevyydestä uusi säännelty ammatti. Säänneltyllä ammatilla tarkoitetaan ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015, 3 §) mukaan ”virkaa tai tehtävää, jonka aloittamisen tai harjoittamisen edellytyksenä on, että henkilö täyttää lainsäädännössä asetetut ammattipätevyyttä koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset”. Ammattia ei ole katsottu säännellyksi, jos kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva korkeakoulututkinto tai muu tutkinto.

Ennen kuin säädetään uusia tai muutetaan voimassa olevia säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista, niiden harjoittamista tai jotakin niiden harjoittamisen muotoa rajoittavia lakeja, asetuksia tai viranomaisen määräyksiä, jotka kuuluvat ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY soveltamisalaan, on sääntelyn valmistelusta vastaavan viranomaisen tehtävä ennakoarvointi, josta säädetään Valtioneuvoston asetuksessa ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista (376/2020).

Lopuksi opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että alkoholin toimittamisen vapautuessa lasten ja nuorten hyvinvoinnin varmistaminen tulee olla erityisessä keskiössä. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että alkoholin toimittamisen vapautuessa lasten ja nuorten hyvinvoinnin varmistaminen tulee olla erityisessä keskiössä ja että tälle tulisi antaa sen ansaitsema painoarvo. Hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty THL:n tutkimusartikkeleita. Näiden perusteella hallituksen esityksessä mainitaan alkoholikulutuksen mahdollisesta lisääntymisestä aiheutuvat haitat lapsille ja nuorille, mutta niihin ei kuitenkaan esitetä haittoja hallitsevia ratkaisuja. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa painotetaan nuorten osalta erityisesti, että nuorten syrjäytyminen ja pahoinvoinnin kasvu ovat yhteiskuntamme suurimpia haasteita. Hallitus on osoittanut kokonaisvastuun nuorten

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

hyvinvointityön johtamisesta opetus- ja kulttuuriministeriölle ja ministeriö edellyttääkin, että lakimuutoksen yhteydessä tunnistetaan ratkaisuja, joiden avulla hallitaan lapsille ja nuorille aiheutuvia haittoja ja että lakimuutoksen lapsiin ja nuoriin kohdistuvia hyvinvointivaikutuksia arvioidaan riittävän nopealla aikataululla lain voimaan tuleminen jälkeen.

Neuvotteleva virkamies

Merja Niemi

Jakelu	Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
Tiedoksi	OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Heidi Backman